

NKBM je dobila nove nadzornike, nekdanji predsednik uprave pa ni dobil razrešnice

TV SLOVENIJA 1, 08.06.2012, ODMEVI, 22:09

ROSVITA PESEK (voditeljica): Mi pa ostajamo v Mariboru, kjer je bil danes usoden dan tudi za Novo kreditno banko Maribor. Dobila je nove nadzornike, od starih pa so le trije za lani dobili razrešnico, medtem ko je vodja prejšnje uprave, Matjaž Kovačič, ni dobil. Glede na to, da je druga največja slovenska banka lansko leto končala s 84 milijoni evrov izgube in da nekatere posle, ki jih je sklepala pod vodstvom Kovačiča, že nekaj časa preiskuje Komisija za preprečevanje korupcije, to niti ni bilo tako presenetljivo. Šlo je namreč za kreditiranje nekaterih nepremičninskih poslov v mariborskih gradbenih podjetjih. Poglejmo podrobneje. ANA-MARIJA BOSAK (novinarka): Nekdanji direktor, ki je NKBM vodil šest let, se je iz tega mesta poslovil letos z novim letom, tudi na pritiske AUKN. A je bil kljub temu bogato poplačan, s prek 70 tisoč evri odpravnine.

MATJAŽ KAVČIČ (nekdanji predsednik uprave NKBM-ja, 9.12.2011): So vsa dejanja, ki smo jih izvajali kadarkoli v vsej moji karieri, bila usmerjena v to, da smo spoštovali vso zakonodajo.

BOSAK: Zakaj Kovačič med drugimi danes ni dobil razrešnice, novi direktor ni komentiral, le namig, da nova uprava načrtuje revizijo poslovanja.

ALEŠ HAUC (predsednik uprave NKBM-ja): Na tej osnovi se bo pa potem uprava banke odločala o ugotavljanju morebitne odškodninske odgovornosti.

RAJKO STANKOVIČ (društvo Mali delničarji Slovenije): In upamo, da kljub temu, da nismo danes formalno odločali o teh stvareh, bo to narejeno.

BOSAK: Posle pod vodstvo Kovačiča preiskuje tudi Komisija za preprečevanje korupcije, ki naj bi glede tega v prihodnjem tednu postregla z več podatki. Predvsem naj bi komisijo zanimala naveza Matjaž Kovačič – Matej Raščan, saj naj bi bila banka izdatno kreditirala tudi Raščanovo nasedlo naložbo Delo Revije in izgubila okoli 15 milijonov evrov. Kriminalisti naj bi pregledovali izjalovljen, skupaj kar 60 milijonov evrov vreden KBM projekt, ki naj bi ga Nova KBM prek hčerinskih družb in propadlega mariborskega gradbinca MTB vodila v Zadru.

STANKOVIČ: Tukaj govorimo o poslih, ki so se zgodili na Hrvaškem. Multiconsulting, kjer gre za velika oškodovanja v letu 2-7, 2-8. In samo upamo, da bo banka sledila in hitro raziskala te posle, da ne bodo zastarali.

ANDREJ ŠLOS (član uprave NKBM-ja): Glavni problemi so še naprej v segmentu portfelja gospodarskih družb, predvsem na segmentu nepremičninskih gradbenih poslov.

BOSAK: Izplen banke zaradi slabih posojil, kot je v primeru MTB v stečaju, ki dolguje 47 milijonov evrov prijavljenih terjatev, bo zelo skromen.

MILENA SISINGER (stečajna upraviteljica MTB-ja): Bo kreditna banka poplačana v zavarovanih terjatvah nekje med 25 in 30 procenti in v nezavarovanih pa nič.

BOSAK: Sicer pa so na skupščini potrdili dokapitalizacijo, ki po besedah Hauca ne bo enostavna. Mali delničarji pa so proti temu, češ da lahko banka odproda nepotrebno premoženje.

STANKOVIČ: Tukaj mislim na Zavarovalnico Maribor, za katero je jasno izkazan interes Pozavarovalnice Sava. Če bi monetizirali to in še druge nepremičnine ali pa deleže v raznih podjetjih.

BOSAK: Delnice NKBM-ja imajo še naprej nizko vrednost. Pomagala ni niti kotacija na varšavski borzi. In če je bila najvišja vrednost delnice konec leta 2007 43,6 evra, je danes le 2,35 evra.

PESEK: V studiu pozdravljam gosta, doktorja Draška Veselinoviča in gospoda Andraža Grahka. Dober večer obema.

Dr. DRAŠKO VESELINOVIČ: Dober večer.

ANDRAŽ GRAHEK (KD Skladi): Dober večer.

PESEK: Če začnemo kar z nekaterimi posebnostmi. Člani uprave niso dobili razrešnice, vključno s predsednikom, dobil pa je 70 tisoč evrov odpravnine.

VESELINOVIČ: No, to težko komentiramo. Tisti, ki so odločali, ali razrešnica bo ali ne, gotovo vedo zakaj. Pri nas ta instrument nima neke močnejše pravne vsebine, kot v nekaterih drugih pravnih sistemih. Ni pa to dobro v principu za banko, ker se potem ustvari nek sum, kaj je bilo s poslovanjem in podobno.

PESEK: Ampak pričakovali bi, da sta ti dve stvari povezani. Če nekdo ni dobro posloval in ni dobil razrešnice, predpostavljamo, da je to razlog za nekoga, potem verjetno tudi z odpravnino ni...?

VESELINOVIČ: Ja, odpravnine so ponavadi stvar individualne pogodbe. In seveda tukaj se težko krši pogodbo.

PESEK: Gospod Grahek, NKBM bo izdala nove obveznice in lahko odproda nepotrebno premoženje. Torej neke nestrategske naložbe. Je to prava pot za reševanje zgubaša?

GRAHEK: Pravzaprav je v tem trenutku praktično edina neka možna pot, dokler ni nekega scenarija, ki bi nastal, to pomeni, da bi vstopil v lastniško strukturo, oziroma zagotovil kapital nek drug zainteresiran vlagatelj ali pa bodisi strateški, ne vem, potencialni lastnik. Enostavno se mora NKBM sprostiti, regulatorni kapital, ena pot vodi preko odprodaje Zavarovalnice Maribor, tu je mišljeno to, nestrategska naložba. Na drugi strani pa tudi po tej potezi verjetno ne bo se sprostilo dovolj kapitala in bo potrebno še tudi izvesti določeno dokapitalizacijo. Nekako skupne številke se gibljejo okrog 100 milijonov evrov. Zdaj, kako se ta kombinacija izvede, delno dezinvestiranje, delno dokapitalizacija, to bomo pa videli. In mislim, da je danes uprava dobila sklep, da pripravi načrt.

PESEK: Kakšna je logika malih delničarjev, da temu nasprotujejo?

GRAHEK: Ha, vprašanje, kakšna je logika malih delničarjev, da temu nasprotujejo. Ne vem, mogoče drugače gledajo na to, da bi morala mogoče Zavarovalnica Maribor biti del NKBM-ja, da se verjetno tudi bojijo malo tega, kakšni bodo učinki dokapitalizacije zaradi morebitne razvodenitve, ker bo verjetno cena, zlasti če bodo iskali tudi pri lastnikih na Poljskem podporo za dokapitalizacijo, zelo nizka in seveda tečaj bo trpel. Jaz bi rekel, da je nekje znotraj teh razmišljanj so njihove skrbi.

PESEK: Ste vi hoteli še kaj dodati?

VESELINOVIČ: Ja, hotel sem to, da verjetno male delničarje na splošno in državljane Slovenije, tisti, ki so recimo davkoplačevalci in tudi recimo male delničarje v teh bankah predvsem moti to, da se obe državni banki v glavnem dokapitalizirajo z državnim denarjem. Seveda tukaj pa potem proračun in seveda vsi posredno dokapitaliziramo. Tako, da mislim, da imajo ljudje enostavno tega dovolj, ob vseh teh rezultatih.

PESEK: No, ampak dajte nam zdaj pojasniti, včeraj smo nekako bolj na pol razumeli našega finančnega ministra Šušteršiča, ko je šlo za NLB. Tujega vlagatelja ni, država mora reševati Novo ljubljansko banko in minister obljublja, da to ne bomo davkoplačevalci. Dejal je, da gre za posebne obveznice pod imenom Coco, ki naj bi bil nek redek finančni mehanizem. Razložita nam zdaj, kaj je to, kar se bo zgodilo z NLB-jem in temi posebnimi obveznicami.

VESELINOVIČ: Te obveznice je prva uporabila Lloyds banka v Londonu. Gre pa za tako imenovane Contingent convertible bonds, se pravi v Sloveniji bi to lahko kot delno zamenljiva obveznica. Zamenja se torej kot dolg v kapital banke, pod posebnimi pogoji. V primeru banke pod pogoji, da pade kapital pod določeno raven. Se pravi, država bo v tem primeru seveda verjetno iz proračuna pač vplačala te obveznice...

PESEK: Torej bo šel vendarle davko... Kakšno je zdaj tu razmerje nas davkoplačevalcev, za katere je minister trdil, da nič več ne bomo dali v NLB in te delnice?

VESELINOVIČ: Mislim, podrobnosti še ne vemo, kako bo to izpeljano, vendar si predstavljam tako, da bo država plačala te obveznice, ki jih potem lahko zamenja v delnice, če pade kapital pod določeno raven. In v tem času v bistvu, ko to traja, nekako izpolni te, napol izpolni te pogoje, ki jih je dobila s strani Evropske komisije, do 30.6. Medtem pa seveda v miru pripravi pogajanja z nekim strateškim partnerjem, recimo do konca leta. To je v bistvu bolj pridobivanje časa. In seveda, ko ta partner vstopi, potem se tudi

ta zadeva lahko zapre. In v tem smislu, če bo tako to zgodilo, potem dejansko davkoplačevalci ne bomo tukaj participirali ali utrpeli tega, da tako rečem.

PESEK: Kakšna je praksa, je to nek ustaljen mehanizem, ali je to dejansko neka novost, ki je do zdaj še bolj redka?

GRAHEK: Ne v bistvu. Pogojno zamenljive obveznice je prinesla v bistvu finančna kriza kot nek instrument, ki je v bistvu nekje, ki se lahko šteje v ta regulatorni kapital, s katerim se izračunava zdaj kapitalska ustreznost. Niso povsem delnice, so pa napol delnice, potencialno pomeni lastniški kapital. Tako, da v bistvu več bank je, poleg Lloydsa, recimo tudi Credit Swiss izdala tovrstno izdajo. Ampak treba je poudariti eno stvar. Te obveznice in zahtevan donos na obveznice je popolnoma v skladu s kvaliteto poslovanja banke in s kreditnim portfeljem in kvaliteto, ki ga ta nosi. NLB je v velikih težavah in v bistvu mi zdaj samo krpamo kapitalsko ustreznost do roka, ki bo potekel 30.6. Nismo rešili nobenih večjih težav MNLB-ja, še zmeraj se nismo uskladili, kako bo NLB izplavala iz konstantnega okolja, ko ustvarja izgube leto za letom. To je bistvo. Nihče pa ne bo investiral v banko, ki iz leta v leto ustvarja izgube. To je pa, mislim, da vsem jasno.

PESEK: To je torej premostitev, ni pa rešitev.

VESELINOVIČ: Jaz sem pred časom že to komentiral, mislim, da ravno za vašo televizijo, da do 30.6., kot je rok, prav gotovo ne bo izpolnjena obveza, ki je dana s strani Evropske komisije glede ustreznega kapitala banke in da bo verjetno naša država zaprosila za nek odlok ali kaj podobnega. No in to je v bistvu nekaj tega podobnega.

PESEK: Pa kdo bo lahko kupoval te obveznice, bo to KBC recimo?

VESELINOVIČ: Lahko jih kupi pravzaprav verjetno vsak. Odvisno zdaj, kako bo ta priprava narejena. Potencialno lahko kupi vsak, seveda pa je vprašanje, kakšna bo cena in kakšen bo interes za takšno obveznico.

PESEK: Pa lahko ovrednotite to potezo, je to nek joker iz rokava, nujnost, ali je to, kaj mislite o tej potezi?

VESELINOVIČ: Ja, saj kot sem rekel, ta rok je tako kratek bil, da ga je nemogoče bilo izpolniti in to je neka zdaj poteza, ki mislim, da zapolnjuje ta čas do novega leta, na primer, ko se bo pa poskušalo doseči nek dogovor s strateškim investitorjem.

GRAHEK: No, mogoče bi samo eno stvar dodal. Dejansko v kolikor, če bodo sprejeti sklepi, ki so predlagani na skupščini NLB-ja, bo dejansko v dveh dneh potrebno vplačati in pogojno zamenljive obveznice in seveda tudi navadne delnice, ki so na sami skupščini predmet glasovanja. Če bi se to zgodilo, bi dejansko NLB izpolnila pogoje in 30.6. s pogojno zamenljivimi obveznicami, ki se štejejo v zakonski kapital, bi bilo dovolj kapitala, da bi izpolnila ta rok. Tako, da to je ta načrt, da se enostavno izognemo vsaj pri eni banki, da smo znotraj kapitalske ustreznosti, kajti te instrumenti se štejejo v izračun kapitalske ustreznosti, to je sploh cel joker. Dejstvo pa je, da vlada ni našla do tega trenutka nekoga zunaj kroga obstoječih delničarjev, ki bi bil pripravljen malo širše, bi rekel sodelovati pri angažmaju v NLB.

VESELINOVIČ: Ja, ker bo letos država spet to plačala, potem smo spet pri tem vprašanju, ali spet davkoplačevalci sodelujemo ali ne.

GRAHEK: Vprašanje, kdo bo v dveh dneh se odločil po sklepu skupščine. Torej načrt že teče vzporedno in jasno je, da je v bistvu to scenarij, ujamemo skrajni rok.

VESELINOVIČ: No, nekaj delnic bo tudi naprodaj za pač recimo tudi investitorje, kot so občani in državljani.

PESEK: Ampak poglejta, vlada je zdaj nekako zaprosila Državni zbor, naj jo pooblasti, da neposredno sodeluje pri odločanju o dokapitalizaciji obeh največjih bank. Kako ocenjujeta to potezo, kaj vlada sprejema usodo bank v svoje roke ali kako?

VESELINOVIČ: No, ker je država večinski lastnik pri obeh bankah in zato nosi prav gotovo največjo odgovornost. Poleg tega je tudi regulator, Banka Slovenije določene zadeve postavila glede kapitala do

obeh bank. In še tudi prej Evropska komisija, tako da tukaj država mora nekako prevzeti to pobudo in poskrbeti, da bo tukaj kapitalsko, da bosta banki ustrezni.

PESEK: Predlagam, da pogledamo še en prispevek, ki pa kaže tudi še eno podobo o naših bankah. Slovenske banke so imele lani več kot 350 milijonov evro v izgube, slabo poslovanje nadaljujejo tudi letos. A več milijonska izguba ni bistveno vplivala na izplačilo regresa. Še več, čeprav je minister za finance državnim podjetjem že marca naložil, da zaposlenim lahko izplačajo le regres v višini minimalne plače, torej 763 evrov bruto, so v državni SID banki zaposlenim izplačali celoten regres. Poroča Vesna Zadravec.

VESNA ZADRAVEC (novinarka): Kot kaže so v SID banki besede ministra za finance preslišali. Banka v 100-odstotni državni lasti je sicer lani ustvarila 11 milijonov evrov dobička, a kljub drugačnim navodilom vlade in AUKN-ja, so zaposleni letos prejeli polni regres. Povprečni znesek regresa nam niso želeli razkriti, čeprav gre za državno družbo in bi ga morali. Znano pa je, da bančni regres nikoli ne znaša manj kot 1.500 evrov bruto, kar je dvakrat več od dovoljenega. In zakaj so v SID banki dobesedno ignorirali navodila Ministrstva za finance? Kot pravijo, zaradi kolektivne pogodbe. A kolektivna pogodba velja tudi za druge državne banke. Te pa so se odločile, da bodo upoštevale navodila ministrstva. Minister zdaj čaka na ukrepe nadzornikov.

Dr. JANEZ ŠUŠTERŠIČ (minister za finance): Vsekakor je pa vprašanje regresa nekaj, kar bo moral nadzorni svet pogledati.

DERŽEK: NLB pa prav zaradi spoštovanja navodil vlade zdaj čakajo tožbe. Sindikata namreč lanska 240 milijonska izguba in nova dokapitalizacija banke prav nič ne zanimata. Na minimalni regres, ki ga je izplačala uprava, ne pristajajo.

BOŽO JAŠOVIČ (predsednik uprave NLB-ja): Mi smo absolutno zato, da nadaljujemo pogovore in da poskušamo najti skupno rešitev, da predvsem, da bodo tudi sindikati dojeli, da so razmere resne in da moramo vsi prispevati k temu, da bomo kos tem resnim razmeram.

ZADRAVEC: Pa se vam zdi, da bo to mogoče doseči?

JAŠOVIČ: Ja, jaz sem optimist, ne bomo vrgli puške v koruzo.

ZADRAVEC: V mariborski NKBM je šlo bolj gladko. Banka je lani imela več kot 80 milijonov evrov izgube. Sindikati so minimalno izplačilo regresa sprejeli. Neuradno zato, ker naj bi se pogodili za variabilni del plače, a to v NKBM-ju ostro zavračajo. In še banka v posredni državni lasti. Največji lastnik Abanke je namreč Zavarovalnica Triglav. Kljub temu, da je banka lani utrpela skoraj 120 milijonov evrov izgube, so zaposleni prejeli po 1070 evrov bruto regresa.

PESEK: No, spet smo pri enih stvareh, ki mečejo slabo luč še dodatno na banke, tudi na državne. Pa bi vaju prosila, da vsak eno zadevo komentirata. SID banka, visok regres, javno ga nočejo razkriti, preslišali zahtevo vlade. Kaj menite o tem?

VESELINOVIČ: Ja, to je v bistvu na nek način težko komentirati. Je pa to materialno vprašanje za ljudi, ki imajo zadaj sindikate in nenazadnje moralno vprašanje v teh časih. In seveda tudi čisto pravno vprašanje. Vemo, da sindikati so zelo nastrojeni proti vsemu, kar zmanjšuje pravice ljudi, tudi vemo, kako se je vlada dolgo časa pogajala. Pri bankah je pa res, da od vseh kolektivnih pogodb po posameznih panogah, je bančna v bistvu najbolj ugodna. In nenazadnje, smo tudi imeli v naši banki, v KD banki, problem, ker banka dela nenazadnje izgubo, pa ravno tako je tak regres moral biti izplačan. Drugače bi lahko bile tožbe ljudi. Tak regres je bil izplačan, konkretno v naši banki. Vendar pa je to privatna banka, tukaj pa govorimo o državnih bankah.

PESEK: No, imamo seveda pa po drugi strani NLB, 240 milijonov izgube, zdaj pa tožbe sindikatov se napovedujejo, ker je uprava spoštovala sklep vlade in izplačala minimalni regres.

GRAHEK: Ja, mislim, da se vsi lahko malo nasmejemo, ker mislim, da nekih drugih reakcij zelo težko izraziti. Dejstvo je, da pač sindikati tukaj gledajo zelo legalistično na te stvari, saj smo videli tudi v drugih primerih, kjer grozijo zaradi regresov, saj ni to prva tožba, ki se dogaja zaradi regresov, glede na to,

kakšni so bili in kakšni so bili izplačani. To, da imajo bančni uslužbenci nek sindikat in v bistvu se nekaj, bom rekel v teh časih, ko v bistvu bi morala država zelo verjetno tudi malo širše, praktično reševati obe dve največji državni banki, mislim, to je tako malo absurdno in malo komično na eni strani. To moramo vedeti in sigurno ne prispeva k občutku neke osnovne pravičnosti.

PESEK: Solidarnosti. Pa tudi malo tragično, poleg komedije.

GRAHEK: Ja, ha, ha.

PESEK: Hvala lepa obema za komentarje.